

A nyár pedagógiai eseményei

A legfőbb dolgokban a nyár teljesen eseménytelenül telt el. Nem jutottam előrébb sem a Kapcsoskönyv, sem a Vázlatok az iskoláról írásában, és a Magyarország gyermekszemmel képeslapok sem jelentek meg. Nem fejeztem be a művészeti iskolákról elkezdett tanulmányt, írásfronton teljes kudarc. (Novemberben újakezdjük!)

A táborok kudarca már rétegezetebb. Egy hetet festettünk a gyerekekkel Baja utcáin. A képek szépek, jóleső hetet töltöttünk az Udvardy vízuban, amit azóta már persze Jelky András Szakképző Alapfokú Művészetoktatási Iskola, Kollégium és Nevelési Tanácsadónak hívnak. (Az adóhivatal kegyes, a számlára elég Jelky András Szakképző Iskolát írni a boltban, ha azonban egy iskolavezető nem járja ki ennek bürokratikus ösvényeit, a tanárait meglincselik a vasútállomáson. Vesd össze: Karinthy – a rossz tanuló felel. Minél kisebb egy oktatásvezérlés tényleges teljesítménye, annál komolykodóbb a frontfal kialakítása. További adalékokat Parkinson törvényeiben találhatunk. Néhány százalékkal többet dobott volna az iskolákon, ha az elmúlt évek minőségfejlesztési programjai helyett Karinthyt és C. Nortcot Parkinsont olvasnak közösen, jókat röhögve, majd elkomorodva, megrémülve, és téve valamit a rémület ellen. Ezt, mint kerettantervíró, ex katedra kijelenthetem. Mert az rendben lenne, hogy egy alcímben, valami működési engedélyben egy intézmény, a jogi korrektség jegyében tüntesse fel valamennyi tevékenységét, de hogy veretes intézményneveket néhány hivatalnok egy tollvonással eltöröljön! No, mindegy, tegyük ki a zárójel végét, ha már az efféle nyelvi merényletek kiagyalóit-hasonélvezőit nem lehet zárójelbe tenni.)

Egyetlen gyerekkel kellett kissé megdolgozni, előre tudtuk, ezért vittük el, egyelőre félsikeresnek tűnik a dolog, majd meglátjuk. Hány kolléga álmodozna róla, hogy ilyen legyen a legproblémásabb gyereke. A többiek szépen dolgoztak, éltek, köztük néhány olyan gyerek, hogy az ember legszívesebben csak ült volna mellette, és nézi munka közben. Néha jutott is rá egy-két perc, de hát húszan voltak, mindegyik saját világgal, saját történettel.

Több száz fénykép készült, hogy mit jelent az a tény a felnőtté válásban, hogy mindenféle anyagi gátlásoktól mentesen kattogtathatjuk a digitális kamerát, nyilván csak később fog kiderülni. A táborban készült fotók mindenesetre arról tanúskodnak, hogy egy iskolai csoport gyerekei, tanárai útban vannak saját világuk nyílt, mély és gátlástalan megismerése felé. (Tudni kéne erről Lugosi Lugó László nézeteit is, Szerkesztő Úr, ha lenne szíves!)

Szóval egyrészt egy hét csendes, nyugodt, ámde mégis pillanatról pillanatra izgalmas boldogság.

Csak hát ez az egész táborozásosdi úgy indult, hogy négy tanár négy-öt legkedvesebb tanítványával, fizetség nélkül elment egy hetet együtt festeni, az iskolának csak annyi anyagi terhet jelentett, hogy fizette az útiköltség, szállás étkezés díjakat. (összesen: 24 000 Ft) Idén viszont már némi napidíjat is kaptunk, ha ez így megy, átalakulunk hagyományos iskolai táboroztatássá. Feljegyzés: jövőre visszatéríteni!

A másik tábor már igazi kudarcosorozat - valószínűleg utolsó epizódja. Valahol már elég részletesen bemutattam hogyan kezdtünk nyaranta bebiciklizni egy-egy megyét, hogyan metszettük linóba a helybeli gyerekekkel együtt a diplomákat, öreg házakat, helyi látványosságokat, hogyan adtunk ki képeslapokat, hogyan gazdálkodtunk a pénzzel, hogyan lett ebből több milliós szertári felszerelés (motoros nyomdagép, számítógéprendszer, meg minden, ami egy hagyományos rajz szaktermet kiegészíthet), Takács Géza pedig a külső szemlélő nézőpontjából adott éles röntgenfelvételt a túra világáról a Heti Válaszban, na ez a túraforma szép lassan összeomlott, átment valami másba.

Azzal kezdődött, hogy a „Szecska” rajzterméből, átmentem igazgatónak a művészeti iskolába. Elszakadtam a testnevelés tagozatos iskola „kis átkozott kockafejű kölykeitől”, akik másodpercenként öt viccet mondtak volna – ha hagyta volna az ember – nem tudtak nyugton maradni egy pillanatra sem, amíg ki nem alakult az órák nyugodt világa, vagy épp ellenkezőleg, a napi megemelt mázsáktól fáradtan dőltek a padra. A művészeti iskolában főleg alsósaim voltak, velük nem lehet országúton biciklizni, linót metszeni később fognak, közülük tehát nem jöhettek új résztvevők. A testnevelés tagozat az iskolában egyre professzionálisabban működött, egyre kevésbé fért be a gyerekek idejébe a bicikli edzés, nyári tábor. Meg aztán ha hiányzik a heti rendszeres találkozó a gyerekekkel, voltaképp egy ismeretlen csoportba jelentkezne, márpedig jelentkezhet az ismertekbe is, edzőtábor, vagy Kádár-Csomor Gábor vízitúrája.

A régiek eleinte azért visszajártak. Nehéz lejönni a szerről. Néhány éve még ötvenegynéhányan bicikliztünk, de egyre kevesebb volt köztük a gyerek. Idén meg az utolsó hullám is dolgozni kezdett, amikor a Győri túrát kezdtem szervezni (Gyerekek! Elbiciklizünk Győrig meg vissza! Kecskemét, Dunaújváros, Lepsény (Majner István mintaiskolájában alszunk!), Zirc! Visszafelé meg Esztergom, Monor! Hát nem csodálatos!) kiderült, hogy egy általános iskolás, néhány gimnazista mellett már csak a felnőtt csoportvezetők hozzák saját gyerekeiket. Ez

is szép volt, szép élmények, események, de ez már nem egy iskola gyerekeinek meglevő varázsvilága volt, hanem csak néhány felnőtt kellemes magánakciója.

Utóirat.

A metsző túrákkal felhagytunk. Volt még három feltámasztási kísérlet. Remekül sikerült mindhárom, de a linómetsző országjárás fokozatosan átváltozott metszés nélküli együtt kerekézésé. Az első még teljesen hagyományos metsző tábornak indult, Nagy Kata és Nagy Dénes vezette csoporttal pótoltuk Heves megye kimaradt településeit. De közben látszott, hogy a gyerekeket jobban érdekli az együttlét maga, mint a metsző munka. A másodikban Tihanyba kerekéztünk, kisebb létszámú csoporttal, készült néhány metszet, de nem volt klasszikus megyejárás. Végül egy Bécs-Fertő tó körüli biciklizésre már vésőket sem vittünk. Klasszikus biciklitábor volt, a linómetsző országjárás feltámasztásáról ugyan nem mondtunk le végleg, de 2020-ban még nem látjuk ennek lehetőségét.